

Αρχική σελίδα>Χρήματα/Χρηματικές απαιτήσεις>Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ Διασφάλιση περιουσιακών στοιχείων κατά τη διάρκεια αγωγής σε χώρα της ΕΕ

Αυστρία

1 Ποια είναι τα διάφορα μέτρα;

Τα προσωρινά και προληπτικά μέτρα ανήκουν στην κατηγορία των διαδικασιών εξασφάλισης. Το δίκαιο της Αυστρίας προβλέπει τις παρακάτω διαδικασίες εξασφάλισης:

μέτρα για την προστασία των αποδεικτικών στοιχείων
μέτρα εκτέλεσης για σκοπούς εξασφάλισης
προσωρινά μέτρα .

Κοινό χαρακτηριστικό των παραπάνω διαδικασιών εξασφάλισης είναι το γεγονός ότι οι διάδικοι δεν χρειάζεται να αποδείξουν τους ισχυρισμούς τους, αλλά απλώς να προσκομίσουν αποδεικτικά στοιχεία που να τους επιβεβαιώνουν (δηλαδή να τους καθιστούν πιστευτούς).

Από τα ανωτέρω μέτρα τα σημαντικότερα είναι τα προσωρινά μέτρα, για αυτόν τον λόγο οι παρακάτω επισημάνσεις περιορίζονται σε αυτά.

Τα προσωρινά μέτρα είναι δικαστικές αποφάσεις υπό μορφή διαταγής, με την οποία διασφαλίζεται η μελλοντική αναγκαστική εκτέλεση ή ρύθμιση των υφιστάμενων συνθηκών για ορισμένο χρονικό διάστημα ή επιτυγχάνεται προσωρινή ικανοποίηση της αξίωσης.

Τα προσωρινά μέτρα διακρίνονται περαιτέρω σε μέτρα:

για τη διασφάλιση αξίωσης επί χρηματικής παροχής
για τη διασφάλιση αξίωσης ατομικής παροχής
για τη διασφάλιση δικαίωματος ή έννομης σχέσης.

2 Υπό ποιες προϋποθέσεις διατάσσονται αυτά τα μέτρα;

2.1 Η διαδικασία

Τα προσωρινά μέτρα χορηγούνται μόνο κατόπιν αιτήσεως. Οι διάδικοι είναι ο ενάγων και ο εναγόμενος. Αρμόδια για την έκδοση προσωρινών μέτρων είναι τα παρακάτω δικαστήρια

επί εκκρεμοδικίας: το δικάζον δικαστήριο του οικείου βαθμού δικαιοδοσίας

κατά τη διάρκεια διαδικασίας εκτέλεσης: το επιφορτισμένο με την εκτέλεση δικαστήριο

πριν από την κύρια διαδικασία σε αμφισβητούμενες υποθέσεις ή μεταξύ δικαστικής διάγνωσης και διαδικασίας εκτέλεσης: το περιφερειακό δικαστήριο (*Bezirksgericht*) στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται ο εναγόμενος

δευτερευόντως, το δικαστήριο στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται το υποκείμενο των προσωρινών μέτρων ή στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται ο τόπος μόνιμης ή προσωρινής διαμονής του τρίτου οφειλέτη ή το περιφερειακό δικαστήριο που πραγματοποίησε την πρώτη εκτελεστική διαδικασία.

Επειδή η διαδικασία διενεργείται βάσει των διατάξεων αναγκαστικής εκτέλεσης, για τις πρωτοβάθμιες διαδικασίες δεν απαιτείται νομική εκπροσώπηση.

Διενεργείται αυτεπαγγέλτως (από το εκτελεστικό όργανο) πραγματική πράξη εκτέλεσης (όπως κατάσχεση από το δικαστήριο). Κατά κανόνα, τα έξοδα για τα προσωρινά μέτρα, το ύψος των οποίων εξαρτάται από την αξία της προς διασφάλιση αξίωσης, βαρύνουν σε πρώτη φάση τον αιτούντα. Ο αιτών μπορεί να ζητήσει αποζημίωση σε περίπτωση δικαίωσής του κατά την κύρια διαδικασία, κατά τη διάρκεια της οποίας υποβάλλεται η αίτηση. Ωστόσο, σε περίπτωση δικαίωσης του εναγομένου κατά την έκδοση της απόφασης επί των προσωρινών μέτρων, δικαιούται και αυτός αποζημίωση.

2.2 Οι κύριες προϋποθέσεις

Προϋπόθεση για τη διαταγή προσωρινών μέτρων είναι η υποβολή σχετικής αίτησης από τον διάδικο που κινδυνεύει να υποστεί ζημία στην οποία προβάλλεται και πιστοποιείται ο ισχυρισμός αξίωσης επί χρημάτων, αξίωσης επί άλλης παροχής ή επί επίμαχου δικαίωματος ή έννομης σχέσης και στην οποία προβάλλεται και πιστοποιείται ο ισχυρισμός ης ύπαρξης κινδύνου.

Στην περίπτωση προσωρινών μέτρων για τη διασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων, ο ενάγων πρέπει να πιστοποιήσει την ύπαρξη υποκειμενικού κινδύνου, δηλαδή ότι, απουσία προσωρινών μέτρων, ο εναγόμενος με δικές του ενέργειες θα ανέστelle ή θα παρακώλυε την ικανοποίηση της χρηματικής απαίτησης.

Για τα λοιπά είδη προσωρινών μέτρων πρέπει να πιστοποιείται μόνο αντικειμενικός κίνδυνος, δηλαδή ότι, εάν δεν διατασσόταν το προσωρινό μέτρο, θα αναστελλόταν ή θα δυσχεραινόταν σημαντικά η νομική δίωξη ή η ικανοποίηση της αξίωσης από το δικαστήριο, κυρίως λόγω μεταβολής της υφιστάμενης κατάστασης.

Τόσο για τα προσωρινά μέτρα προς διασφάλιση χρηματικών απαιτήσεων όσο και για τα λοιπά είδη προσωρινών μέτρων, αρκεί ως πιστοποίηση του κινδύνου η απόδειξη ότι η αξίωση θα έπρεπε να εκτελεστεί σε χώρες στις οποίες η εκτέλεση της αξίωσης δεν εξασφαλίζεται ούτε από διεθνείς συμβάσεις ούτε από το ενωσιακό δίκαιο.

3 Αντικείμενο και φύση αυτών των μέτρων

3.1 Ποια περιουσιακά στοιχεία μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αυτών των μέτρων;

Όλα τα μέσα διασφάλισης χρηματικών απαιτήσεων περιγράφονται στον εκτελεστικό κανονισμό (*Exekutionsordnung*): Είναι τα εξής:

μέτρα κατάσχεσης και διαχείρισης κινητών στοιχείων

διαταγή απαγόρευσης της μεταβίβασης ή της ενεχυρίασης κινητών στοιχείων

διαταγή απαγόρευσης έναντι τρίτων

μέτρα διαχείρισης της ακίνητης περιουσίας του αντίπαλου του αντίδικου που διατρέχει τον κίνδυνο

διαταγή απαγόρευσης της πώλησης και επιβάρυνσης της ακίνητης περιουσίας ή δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί στο κτηματολόγιο.

3.2 Ποια τα αποτελέσματα αυτών των μέτρων;

Τα αποτελέσματα που επιφέρουν τα μέτρα αυτά διαφέρουν ανάλογα με το είδος του μέτρου διασφάλισης. Σε περίπτωση κατάσχεσης και διαχείρισης κινητών στοιχείων, αυτά απομακρύνονται από την άμεση προσωπική επιρροή του εναγομένου. Ακόμα και η νόμιμη διάθεση υπό κατάσχεση ή διαχείριση στοιχείων είναι καταρχήν άκυρη. Προς αποφυγή της επέλευσης μεταβολών που θα υποβάθμιζαν την αξία ή το τίμημα των στοιχείων κατά τη διάρκεια της κατάσχεσης ή της διαχείρισής τους, ο νόμος αφήνει μεγάλο περιθώριο διακριτικής ευχέρειας στο δικαστήριο σε σχέση με την τυχόν «απαραίτητη ή ωφέλιμη» διάθεσή τους. Η εν λόγω διάθεση μπορεί, για παράδειγμα, να περιλαμβάνει την πώληση κατασχεθέντων ευπαθών αγαθών.

Κάθε είδους διάθεση που αντίκειται στην απαγόρευση της μεταβίβασης ή ενεχυρίασης κινητών υλικών στοιχείων είναι άκυρη.

Η δικαστική απαγόρευση έναντι τρίτων εφαρμόζεται απαγορεύοντας στον αντίπαλο του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο να διαθέσει ή να ικανοποιήσει κάθε είδους αξιώσεις. Ταυτόχρονα απευθύνεται διαταγή σε τρίτους να μην καταβάλουν, μέχρι νεωτέρας ειδοποίησης από το δικαστήριο, στον αντίπαλο του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο τα οφειλόμενα ποσά ούτε να παραδώσουν τα οφειλόμενα σε αυτόν στοιχεία ούτε να προβούν σε ενέργεια που θα μπορούσε να αναστείλει ή να παρακλώσει σημαντικά τις διαδικασίες εκτέλεσης σε ό,τι αφορά τη χρηματική απαίτηση ή τα οφειλόμενα ή παραδοτέα στοιχεία. Με άλλα λόγια, στους τρίτους οφειλότες μπορεί να απαγορευτεί μόνο η εκπλήρωση υποχρέωσης ή η αποχή από την εκπλήρωση, αλλά δεν μπορεί να τους απαγορευτεί η καταβολή πληρωμών στον αντίπαλο που διατρέχει τον κίνδυνο ή η άσκηση οποιουδήποτε δικαιώματος. Σε περίπτωση αδυναμίας συμμόρφωσης, οι τρίτοι υπόκεινται σε υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης. Δεν ορίζεται ρητά από τον νόμο εάν η διάθεση που αντίκειται στα προσωρινά μέτρα είναι άκυρη, ενώ οι απόψεις των νομικών στην Αυστρία ως προς αυτό το θέμα διίστανται.

Το δικαστήριο διορίζει και επιβλέπει διαχειριστή για τη διαχείριση της ακίνητης περιουσίας του αντίπαλου του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο.

Για την απαγόρευση της διάθεσης και της επιβάρυνσης, εκ μέρους του οφειλέτη, της ακίνητης περιουσίας ή δικαιωμάτων που έχουν καταχωριστεί στο κτηματολόγιο, γίνεται σχετική εγγραφή σε αυτό. Μόλις γίνει η εγγραφή αυτή, επιτρέπεται μεν η εθελούσια διάθεση των ακίνητων περιουσιακών στοιχείων ή του δικαιώματος από μέρος του αντίπαλου του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο καθώς και οι αντίστοιχες εγγραφές στο κτηματολόγιο, η ισχύς της όμως έναντι του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο υπόκειται σε περιορισμούς. Μόνο εφόσον απορριφθεί τελεσίδικα η αξίωση του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο ή αρθούν με άλλο τρόπο τα προσωρινά μέτρα, αποκτούν τρίτοι πλήρες δικαίωμα έναντι του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο, μεταξύ άλλων και μπορούν να ζητήσει να αρθεί η απαγόρευση.

3.3 Ποια η ισχύς αυτών των μέτρων;

Τα προσωρινά μέτρα ισχύουν για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Ωστόσο η ισχύς τους μπορεί να παραταθεί κατόπιν αιτήσεως του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο. Εάν ένα προσωρινό μέτρο διαταχθεί εκτός του πλαισίου διαδικασίας επί της ουσίας, το δικαστήριο πρέπει να θέσει, για την κατάθεση αγωγής ή αίτησης εκτέλεσης, εύλογη προθεσμία για την τεκμηρίωση της ασφαλισμένης αξίωσης. Ο εναγόμενος μπορεί, με την κατάθεση εγγύησης, να αναστείλει την εκτέλεση του μέτρου και να άρει τα ήδη εκτελεσθέντα μέτρα.

Τα προσωρινά μέτρα αίρονται κατόπιν αιτήσεως ή αυτεπάγγελτα όταν:

η προθεσμία για προσκόμιση των αποδεικτικών στοιχείων που θεμελιώνουν την κατάθεση αγωγής παρέλθει χωρίς να χρησιμοποιηθεί το προσωρινό μέτρο εφαρμοστεί σε βαθμό μεγαλύτερο από τον απαιτούμενο για τη διασφάλιση του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο δεν πληρούνται πλέον οι όροι για το ασφαλιστικό μέτρο

ο αντίπαλος του αντιδίκου που διατρέχει τον κίνδυνο καταβάλει εγγύηση ή ενέχυρο

εκλείψουν οι λόγοι επιβολής του μέτρου.

4 Υπάρχει δυνατότητα προσφυγής κατά ενός τέτοιου μέτρου;

Στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης προσωρινών μέτρων, προβλέπονται δύο ένδικα μέσα που δεν έχουν ανασταλτικό αποτέλεσμα:

η αίτηση ανάκλησης κατά του προσωρινού μέτρου: εάν ο εναγόμενος και ο τρίτος οφειλέτης δεν έχουν παραστεί προγενέστερα σε ακροαματική διαδικασία, μπορούν να υποβάλουν ένσταση εντός 14 ημερών. Προς διασφάλιση της δίκαιης ακρόασης είναι δυνατόν να προσκομιστούν νέα στοιχεία. Για τέτοιου είδους ενστάσεις αποφασίζει το πρωτοδικείο μετά από ακροαματική διαδικασία, κλεισμένων των θυρών

υπάρχει επίσης η δυνατότητα ένστασης, γνωστής με την ονομασία «*Rekurs*», κατά αποφάσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας προσωρινών μέτρων. Η προθεσμία υποβολής ένστασης είναι 14 ημέρες. Πρόκειται για γραπτή διαδικασία, στην οποία δεν επιτρέπεται να προσκομιστούν νέα αποδεικτικά στοιχεία.

Ένσταση επί νομικού ζητήματος μπορεί να υποβληθεί και κατά οριστικής απόφασης με την οποία διατάσσεται προσωρινό μέτρο, όχι όμως σε περίπτωση απόρριψης προσωρινού μέτρου.

Ειδικό κανόνες:

Ο νόμος προβλέπει τα εξής:

τον καθορισμό προσωρινής στέγασης για (διαζευγμένο) σύζυγο

την προσωρινή ρύθμιση, χρήση ή διασφάλιση των οικογενειακών περιουσιακών στοιχείων και των οικογενειακών αποταμιεύσεων

τον καθορισμό προσωρινής διατροφής για τέκνο

προσωρινά μέτρα για την προστασία από οικογενειακή βία

προσωρινά μέτρα για την προστασία από τη βία εν γένει

προσωρινό ενοίκιο

προσωρινά μέτρα προστασίας κατά των παραβιάσεων της ιδιωτικής ζωής

μέτρα για την κάλυψη επείγουσας ανάγκης στέγασης συζύγου.

Μεταξύ αυτών των ειδικών κανόνων, ιδιαίτερος σημαντικός είναι τα προσωρινά μέτρα για την προστασία από τη βία. Η Αυστρία έχει ένα απλό και πολύ αποτελεσματικό σύστημα για την προστασία από τη βία, το οποίο επιτρέπει την απομάκρυνση ενοίκου από το σπίτι και την απαγόρευση της επιστροφής του.

Μπορεί επίσης να απαγορευτεί σε άτομο του οποίου η βίαιη συμπεριφορά καθιστά παράλογη την προσδοκία συγχρωτισμού του με άλλο άτομο, η παρουσία σε συγκεκριμένα μέρη και η επαφή με το άτομο που υφίσταται βία. Το σημαντικότερο είναι ότι το σύστημα προβλέπει στενή συνεργασία μεταξύ της αστυνομίας, των δικαστηρίων, της υπηρεσίας παρέμβασης για την προστασία από τη βία και, όταν εμπλέκονται ανήλικοι, των φορέων πρόνοιας για τα παιδιά και τους νέους, με σκοπό την προστασία από την οικογενειακή βία.

Τα όργανα της τάξης έχουν την εξουσία, βάσει της νομοθεσίας αστυνόμευσης, να επιβάλλουν αποπομπή ή περιορισμό παρείσφρησης για χρονικό διάστημα έως και δύο εβδομάδων, σε περίπτωση που τίθεται σε κίνδυνο η ζωή, η υγεία ή η ελευθερία. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης σε δικαστήριο για έκδοση προσωρινών μέτρων, το σχετικό διάστημα επιμηκύνεται σε τέσσερις εβδομάδες το πολύ. Η αστυνομία οφείλει επίσης να ενημερώσει την υπηρεσία παρέμβασης για την προστασία από την οικογενειακή βία, ώστε να παρασχεθεί στήριξη στα θύματα.

Το δικαστήριο επιβάλλει επίσης σε άτομο που καθιστά αδύνατη τη συμβίωση μέσω εκδήλωσης σωματικής επίθεσης, απειλής εκδήλωσης σωματικής επίθεσης ή άσκησης ψυχολογικής βίας, κατόπιν αιτήσεως του θύματος:

την εγκατάλειψη της οικίας και της παρακείμενης περιοχής, και

την απαγόρευση της επιστροφής στην οικία και στην παρακείμενη περιοχή, εφόσον η οικία χρησιμεύει για την κάλυψη των άμεσων αναγκών στέγασης του αιτούντος.

Το δικαστήριο μπορεί επιπλέον να απαγορεύει στο εκδιωχθέν άτομο την παραμονή σε επακριβώς προσδιορισμένα σημεία (π.χ. έξω από την οικία ή το σχολείο του τέκνου) και να του επιβάλει να μην συναντά και να μην επικοινωνεί με τον ενάγοντα, υπό τον όρο ότι δεν θίγεται με αυτόν τον τρόπο σοβαρό συμφέρον του εναγομένου.

Τα προσωρινά μέτρα που διατάσσονται σε συνδυασμό με κύρια διαδικασία, όπως με διαδικασία διαζυγίου, ακύρωσης γάμου, με διαδικασία διανομής των περιουσιακών στοιχείων ή διευθέτησης των δικαιωμάτων χρήσης της οικίας, ισχύουν έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης. Προσωρινά μέτρα μπορεί να διαταχθούν ανεξάρτητα από το εάν εξακολουθεί να υφίσταται συμβίωση των διαδίκων και ανεξάρτητα από την κύρια διαδικασία. Ωστόσο, εάν δεν εκκρεμεί τέτοια διαδικασία, το χρονικό διάστημα για την έκδοση του προσωρινού μέτρου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες.

Εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις, το προσωρινό μέτρο εφαρμόζεται άμεσα, είτε αυτεπάγγελτα είτε κατόπιν αιτήσεως. Το εκτελεστικό όργανο (δικαστικός επιμελητής) διατάσσει την απομάκρυνση του εναγομένου από την οικία, του αφαιρεί όλα τα κλειδιά της οικίας και τα καταθέτει στο δικαστήριο. Κατά την εκτέλεση προσωρινών μέτρων για σκοπούς προστασίας από οικογενειακή βία, το δικαστήριο μπορεί να αναθέσει στις αρχές ασφαλείας να κινητοποιήσουν τα εκτελεστικά όργανα που έχουν στη διάθεσή τους. Στην πράξη αυτό συμβαίνει συχνά, με αποτέλεσμα τα προσωρινά μέτρα για την προστασία από την οικογενειακή βία να εφαρμόζονται κατά κανόνα όχι από εκτελεστικό όργανο (δικαστικός επιμελητής), αλλά από τα όργανα επιβολής του νόμου και της τάξης. Τελευταία επικαιροποίηση: 11/03/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.